

Les guerres i les dictadures europees del segle XX van generar reiterats fluxos de fugitius, dels quals les muntanyes pirinenques van ser testimoni important. Els evadits de l'Europa ocupada pels nazis durant la Segona Guerra Mundial utilitzaren diverses rutes que, al sector del Pallars, confluïren en la població de Sort.

Es calcula que al voltant de 60.000 persones, la majoria francesos, van aconseguir arribar al nord d'Àfrica. D'aquests, foren prop de 3.000 els que van ser detinguts als passos del Pallars Sobirà i la Val d'Aran i, posteriorment, tancats a la presó de Sort. Creuaren colls de muntanya abruptes i difícils, burlaren vigilàncies frontereres i superaren dificultats que permeten considerar el seu esforç com un episodi heroic.

Camí de la Llibertat és una proposta de reconstrucció, interpretació i memorització d'aquests fets, per informar i alhora convidar a la reflexió sobre el valor de la pau, la democràcia i la llibertat en el món d'avui.

Els continguts d'aquest museu es complementen amb els de la "Maison du Chemin de la Liberté" de la vila de St-Girons (Arieja, França), territori des d'on van iniciar la evasió bona part dels empresonats a Sort.

Plaça Sant Eloi. 25560 Sort.

Per a més informació:

Ajuntament T/ 973 62 00 10

Oficina comarcal de turisme del Pallars Sobirà

T/ 973 62 10 02

museu@camidelallibertat.cat

www.camidelallibertat.cat

memorial
democràtic

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació

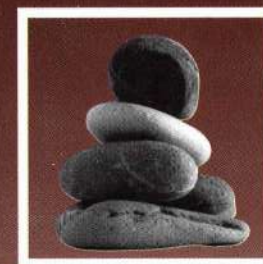
Ajuntament de Sort

Diputació de Lleida

Universitat de Lleida
Servei d'Història,
Documentació i Patrimoni

memorial
democràtic

Camí de la Llibertat

PRESÓ·MUSEU (SORT)

*"Un museu
de la pau a
la frontera"*

L'experiència dels fugitius del
nazisme a la població de **Sort**

La presó de Sort.
La capella de
Sant Cosme i Sant Damià.

La guerra civil espanyola
(1936-1939) i
el pas de la frontera.

L'esclat de la segona
guerra mundial i
l'avanç alemany.

Una antiga capilla gòtica, convertida en presó, fue el lugar donde se acogió a los evadidos del fascismo. Muchos ciudadanos franceses, aviadores aliados o familias judías consiguieron cruzar los Pirineos con la ayuda de unas redes de evasión activas y comprometidas. Llegar a Sort significaba el inicio de la etapa final de una gesta heroica en busca de la libertad.

L'evasió per les muntanyes.
Una epopeia heroica.

La ruta *Le Chemin de la Liberté*
des de Saint Giron.

Les xarxes d'evasió.

Els evadits.
Els aviadors aliats.
Els jueus.
Els ciutadans francesos.

Une ancienne chapelle gothique, convertie en prison, fut l'endroit où les évadés du fascisme furent accueillis. Beaucoup de citoyens français, des aviateurs alliés ou des familles juives réussirent à traverser les Pyrénées avec l'aide de réseaux d'évasion actifs et engagés. Arriver à Sort signifiait le commencement de l'étape finale d'un exploit héroïque à la recherche de la liberté.

L'arribada a Espanya.

L'inici d'un nou trajecte.

La frontera com
a experiència viscuda.

An ancient, gothic chapel that had been converted into a prison was the place where the escapees from fascism were kept. With the active help of committed escape networks, many French citizens, Allied pilots and Jewish families managed to cross the Pyrenees. Their arrival in Sort meant the beginning of the final stage of a heroic endeavour in search of freedom.